

nostrum Iesum Christum. Qui vero audaciores sunt, etiam corpus illius sic de Maria confitentur, ut nihilominus etiam hoc de caelestibus vindicent.¹

[PONTIUS MAXIMUS] (saec. IV)

DE SOLSTITIIS ET AEQUINOCTIIS ²

671 [...] Ex die igitur conceptionis Ioannis octavo kalendas octobris usque octavo kalendas aprilis quando angelus Gabriel ingressus est ad Mariam et salutavit eam dicens: *Pax tecum quae invenisti gratiam apud Deum. Quae audito hoc verbo conturbata est et cogitabat intra semetipsam quae esset haec salutatio; cui dixit angelus: Ne timueris Maria quia invenisti gratiam apud Deum. Ecce concipies in utero et paries filium et vocabis nomen eius Iesum. Hic erit magnus et filius Altissimi vocabitur et dabit illi Dominus Deus sedem David patris eius et regnabit in domo Iacob in saecula et regni eius non erit terminus. Cui respondit Maria: Et quomodo haec cognoscam cum virum non noverim? Et dixit illi angelus: Spiritus sanctus superveniet in te et virtus Altissimi obumbrabit tibi: propter quod is qui nascetur sanctus vocabitur filius Dei. Tunc Maria fida sermonis dixit: Ecce ancilla Domini, contingat mihi secundum sermonem tuum.*³ Fuit igitur ut diximus quando haec angelus ad Mariam adnuntiavit octavo kalendas aprilis qui et ipse est dies aequinoctialis ad inchoationem lucis. Iam enim detersa caligine mundi lux in mundum adveniebat sicut Ioannes in epistula sua dicit: *Quia tenebrae transierunt et lumen verum iam lucet.*⁴ De quo lumine iterum in evangelio dicit: *Fuit lumen verum quod inluminat omnem hominem venientem in hunc mundum.*⁵ Conceptus est ergo Dominus noster octavo kalendas aprilis mense martio qui est dies paschae passionis Domini et *conceptio-⁵⁶³ nis eius. In qua enim die conceptus est in eadem et passus est. Et ideo Dominus ad Moysen in Exodo praeceptum sacramenti tradens dicit: *Non occides super azima sanguinem immolatorum meorum et immolationis die solemnem paschae. Initia creaturae tuae inferes in domum Dei tui. Non occides inquit agnum in lacte matris suae.*⁶ Haec

PLS
I, 562

¹ CCL IX, 327-328.

² Discrepant Auctores de paternitate huius operis saec. v (cf. PLS I, 557).

³ Lc. I, 28-38.

⁴ I Io. II, 8.

⁵ Io. I, 9.

⁶ Exod. XXXIV, 25 ss.

significantia sunt agni immaculati qui sacrificium Deo offerri habebat quod in prima pascha conceptionis suae in utero matris non eum oportuisset occidi. Et ideo Ioseph sciens praegnantem esse Mariam ne tamquam stuprata aut adultera lapidibus interficeretur *clam eam dimittere voluit*;¹ ut vero non occideretur agnus immaculatus in lacte matris suae: sed inter haec ascendit, inquit, Maria ad Elisabeth visitare eam post mense sexto conceptionis eius.² Tunc et Cohannes inspiratus est et fecit ibi Maria cum Elizabeth menses alios tres. Et sic expletis novem mensibus in mense decimo peperit Iohannem octavo kalendas iulii qui est nonus mensis a septembre et quartus a martio inchoationis anni, de quo propheta Zacharias dixerat *ieiunium quartum esse domui Iuda in laetitiam et gaudium*.³

[...] Nam Christus vero qui in nativitate Ioannis iam trium mensium incorruptae vulvae fuerat conceptus, supererant ei, ut et ipse secundum humanam nativatem suppleret menses novem, alii menses sex. 672

ANONYMUS (saec. IV)

CARMEN ⁴

[...] Ne tamen insignem res nulla ostenderet ortum, 673
 Virgine conciperis: non sufficit esse pudicam,
 Nec quae nupta queat Domino coniungere fratrem,
 Ne procul ex utero contagio turpis abesset.
 Mox ubi processu felix maturuit aetas,
 Indociles animos monitis servare paternis
 Aggrederis, rectamque viam labentibus offers.

FIRMICUS MATERNUS, IULIUS (saec. IV)

DE ERRORE PROFANARUM RELIGIONUM (343-350)

Cap. XXVI. [...] Ex virginis terrae limo factus Adam praevagatione propria promissam perdidit vitam. Per virginem Mariam ac Spiritum sanctum Christus natus, et immortalitatem accepit et regnum. [...] Deus Abrahae clarius a coeli sideribus promiserat re- 674

¹ Matth. I, 19.

² Cf. Lc. I, 39 et 36.

³ Cf. Zach. VIII, 19.

⁴ Quarto ineunte saeculo in Africa scriptum (PLS I, 180).

● PLS I, 543, 544, 554, 563.